

den 5.10.2006

Til Folketingets Uddannelsesudvalg.

Jeg henvender mig på vegne af Gymsprog (forum for sprog lærerforeninger i de gymnasiale uddannelser) for at bede om foretræde for udvalget.

Flere af medlemmerne i Gymsprog har tidligere som enkeltforeninger henvendt sig til udvalget.

Grunden til vores ønske om at få foretræde nu er, at hvis der skal ændringer i gymnasireformen med virkning fra næste skoleår, skal disse formentlig snarest sættes i værk.

Det er ingen hemmelighed at vi som sprog lærere er bekymrede for om eleverne vil opnå den nødvendige sproglige kompetence som er en forudsætning for en reel studiekompetence. Vi finder at der sker en udhuling af det sprogligt-kulturelle sigte som ethvert sprogfag indeholder, og som er afgørende for både almindelig, evne til præcis kommunikation samt for opnåelse af interkulturel kompetence.

Vi er desuden bekymrede over den sparsomme elevtid (elevernes hjemmetid til at skrive stile mm) der tildeles fagene, især på B-niveau (40/50 elevtimer).

Vi finder at det er fagligt og pædagogisk modproduktivt at give skolerne mulighed for at udsætte start på 2. fremmedsprog til forårssemesteret i 1.g/1.år. Det ødelægger hensigten med den nødvendige synergi mellem almen sprogforståelse i grundforløbet og den øvrige sprogundervisning. Det gælder uanset om det drejer sig om begynderprog eller fortsættersprog.

For at eleverne reelt kan vælge mellem de sprog som skolen kan tilbyde, bør det efter vores opfattelse sikres at den garanti som fhv. undervisningsminister Ulla Tørnæs gav udvalget om at der også fremover skal udløses det samme antal "ekstra sproghold" (ift antallet af klasser), som minimum fastholdes og også overføres til skolerne under statsligt selveje, således at der kommer til at gælde et særligt taxameter for sproghold der sikrer holdenes oprettelse.

Det bør efter vores opfattelse sikres at elever der ønsker sprog der i dansk undervisningssammenhæng kan anses for 'små', også har reel adgang til at lære disse sprog. Vi oplever imidlertid meget store problemer ift manglende holdoprettelse. Det bevirker også at eleverne i forskellige dele af landet stilles ulige. Det er vores klare opfattelse at Danmark som et lille sprogområde ubetinget har behov for at vore ungdomsårgange lærer en flerhed af sprog. Dette er til gavn for Danmarks handel, for de unges almindelig og studiekompetence, det er desuden afgørende for at få en bedre kommunikation med de dele af verden der ikke er engelsktalende eller hvor andre sprog end engelsk er enten modersmål eller 1. fremmedsprog. Her skal bemærkes at det både drejer sig om sproglig og om kulturel kompetence. Det bør derfor efter vores opfattelse overvejes om ikke der bør stilles krav til alle skoler eller til bestemte skoler efter nærmere fastsatte kriterier at de skal udbyde studieretninger med 3 sprog, og at der skal gælde samme regler for oprettelse af sproghold som for oprettelse af valgfag (7/10-reglen).

Vi finder at et af de største problemer ved reformen mht sprogenes stilling og dermed elevernes studiekompetence og generelle udsyn er de facto-afskaffelsen af 3. fremmedsprog (på HF også af 2. fremmedsprog).

Dermed følger Danmark fsv angår HF ikke engang Europarådets anbefaling af mindst 2 fremmedsprog og kendskab til nabosprog, og fsv angår stx følges kun anbefalingens minimum. Men bør der ikke gives adgang for en langt større del af en ungdomsårgang til at have 3 fremmedsprog?

Også for de i dansk undervisningssammenhæng nærmere angivne obligatoriske sprog (dansk og engelsk) er det af stor betydning at have en flerhed af andre sprogfag at samarbejde med - både hvad angår de sproglige, de kulturelle og de historiske dimensioner.

Reformen tilgodeser i sin nuværende udformning ikke de sprogligt orienterede elever. Og sprog er studiekompetence, udsyn, kommunikation, kulturforståelse. Disse bærende aspekter har desværre - og helt paradoksalt i globaliseringens tidsalder - fået ringere muligheder i reformen. Globalisering indeholder andet og mere end engelsksproget informations- og kulturformidling, hvor central den end er. Hvis man afskærer sig fra informationer der ikke foreligger på engelsk, indebærer det en forarmelse af hele samfundet. En reel åbenhed mod hele verden kræver at eleverne gives adgang til en sproglig og kulturel diversitet. Desværre sker det modsatte. Det har næppe været Uddannelsesudvalgets hensigt. Vi opfordrer udvalget til at tage skridt der kan standse den sproglige deroute i de gymnasiale uddannelser.

Med venlig hilsen
på Gymsprogs vegne
Frank Østergaard
formand for Fransklærerforeningen

Gymsprog består af:
Dansklærerforeningen
Engelsklærerforeningen
Fransklærerforeningen
Italiensklærerforeningen
Japansklærerforeningen
Klassikerforeningen
Russisklærerforeningen
Spansklærerforeningen
Tysklærerforeningen

Tal fra Undervisningsministeriet:

http://www.uddannelsesstatistik.dk/pls/www_ndb/ndb?z_action=tabel&z_rapportid=27932487

Antal elever i en række fremmedsprog på 1. år i det almene gymnasium i perioden 2002-05. Det samlede antal elever svarer nogenlunde til tallet for engelsk. Tallene for engelsk svarer omtrent til det samlede antal elever.

Stx 1. år	2002	2003	2004	2005
Engelsk	19.536	19.418	20.788	22.482
Fransk	6.074	5.733	6.060	3.964
Italiensk	652	596	701	367
Japansk	16	26	34	
Latin	8.261	7.968	8.712	57
Russisk	161	178	193	83
Spansk	7.911	8.096	8.956	6.371
Tysk	13.050	12.924	13.708	12.123

Mht japansk oplyser Japansklærerforeningen at ingen af de skoler, der siden slutningen af 80erne har haft japansk, har tilbudt sproget til stx-elever efter ny ordning.